NEWSLETTER MŠMT

Operačního programu
Vzdělávání pro konkurenceschopnost

2007–13

Nejčastější chyby zadavatelů při zadávání veřejných zakázek

Hodnotící kritéria

1) Zadavatelé se často dopouští chyb při stanovení hodnotících kritérií, kdy v rámci ekonomické výhodnosti nabídky zvolí více hodnotících kritérií (jakými jsou např. kvalita nabízeného plnění, technická úroveň nabízeného plnění, atd.), aniž by v zadávacích podmínkách stanovili způsob, jak bude takové kvalitativní kritérium hodnoceno. V praxi se tedy často stává, že zadavatel pouze určí jako hodnotící kritérium kvalitu nabízeného plnění, ale již nestanoví, co je onou kvalitou myšleno, tedy jaké konkrétní vlastnosti bude zadavatel posuzovat, ani jakým způsobem bude kvalita plnění hodnocena.

NE

Hodnotící kritéria: nabídková cena 70 %, kvalita nabízeného plnění 30 % (bez další specifikace!)

ANO

Hodnotící kritéria: nabídková cena 70 %, kvalita nabízeného plnění 30 %

Kvalitou nabízeného plnění se rozumí technická propracovanost plnění, tedy zvláště jeho funkčnost, odolnost materiálů, odolnost potisku vůči poškození..... a hodnotit se bude následujícím způsobem (zde je nutné ve výzvě k podávání nabídek určit a přesně popsat jakým způsobem a za co se budou jednotlivé body přidělovat a na základě čeho a jakých kritérií).

---

2) Dalším pochybením bývá nedodržení postupu hodnocení (zejména kvalitativních hodnotících kritérií), stanoveného v zadávacích podmínkách. Stává se tedy, že jsou body jednotlivým nabídkám přidělovány jiným způsobem nebo s rozdílnou váhou oproti stanoveným váhám a popisu stanovených v zadávacích podmínkách.

NE

Ve výzvě k podání nabídek jsou hodnotící kritéria: nabídková cena 100 %

V samotném hodnocení nabídek (a tedy v protokolu o hodnocení nabídek) jsou hodnotící kritéria: nabídková cena 80 %, estetické vlastnosti předmětu plnění 20 %.

NE

Ve výzvě k podání nabídek je jedno z hodnotících kritérií kvalita nabízeného plnění s váhou 30 %, s tím, že kvalitou se rozumí odolnost materiálu proti poškození, propracovanost jednotlivých komponent atd. V rámci hodnocení nabídek však dochází k tomu, že se hodnotí jiné vlastnosti předmětu, např. estetické.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3) Dalším obdobným pochybením je zvolení nepřípustných či nevhodných hodnotících kritérií, které jsou svojí podstatou spíše kvalifikačními předpoklady a neměly by být předmětem hodnocení, jelikož nevyjadřují ekonomickou výhodnost (tedy vztah užitné hodnoty a ceny) a ani se v mnoha případech nevztahují k samotnému předmětu plnění, ale toliko k vlastnostem uchazeče.

NE

Hodnotící kritéria: smluvní pokuty
Reference
»Kvalita« řešitelského týmu

4) Dalším souvisejícím a častým pochybením je neodůvodnění přidělených bodů v rámci hodnocení, a to zejména u kvalitativních kritérií.

NE

Hodnotící kritéria: cena 70 %, kvalita nabízeného plnění 30 %

V rámci kritéria kvalita nabízeného plnění: Uchazeč A 80 bodů, Uchazeč B 100 bodů, Uchazeč C 30 bodů

ANO

Hodnotící kritéria: cena 70 %, kvalita nabízeného plnění 30%

V rámci kritéria kvalita nabízeného plnění:
Uchazeč A 80 bodů – protože ...
Uchazeč B 100 bodů – protože ...
Uchazeč C 30 bodů – protože ...

Kvalifikační předpoklady

1) Stává se, že zadavatel stanoví kvalifikační předpoklady, které znevýhodňují nebo naopak zvýhodňují určité skupiny dodavatelů a vedou tedy k porušení zásady zákazu diskriminace. Takovým případem jsou například požadavky na zkušenosti dodavatele s obdobnými dodávkami či službami vázanými na konkrétní územní celek (např. kraj) či přímo vázanými na činnost spojenou s konkrétními projekty ESF.

NE

Kvalifikační předpoklad: Uchazeč předloží doklady prokazující, že v posledních 2 letech plnil alespoň 3 dodávky či služby s plněním obdobným této veřejné zakázce ve výši rovnající se předpokládané hodnotě této veřejné zakázky, a to v Pardubickém kraji.

2) Dochází ke stanovení kvalifikačního předpokladu doložení seznamu významných dodávek realizovaných dodavatelem v posledních 3 letech, a to v nepřiměřené výši.

NE

Např. v případě veřejné zakázky s předpokládanou hodnotou 500.000 Kč není přiměřené požadovat doložení referencí v hodnotě několikanásobně převyšující předpokládanou hodnotu, tedy v tomto případě požadovat např. 3 reference, každou v hodnotě 1 mil. Kč. Např. Rozhodnutí ÚOHS S223/2012/VZ-9286/2012/540/MPr.

ANO

V případě veřejné zakázky s předpokládanou hodnotou 500 000 Kč je např. přiměřené požadovat doložení 3 referencí, každou v hodnotě 200 000 Kč.

Povinnost vyzvat k podání nabídky alespoň 3 dodavatele dle PpP

Dle jednotlivých verzí PpP je v relevantních případech povinnost oslovit minimální počet potenciálních dodavatelů. Tato povinnost je v některých případech obcházena tím, že je mezi oslovenými subjekt, který ovšem v praxi danou veřejnou zakázku není schopen řádně plnit, a to většinou zejména z důvodu, že v dané oblasti nepodniká, či nemá kapacitu takovou veřejnou zakázku plnit, a zadavateli jsou takovéto okolnosti známi anebo má být schopen si je z dostupných zdrojů zjistit. Takovéto oslovené uchazeče nelze považovat za řádně oslovené, neboť jim chybí schopnost ucházet se o veřejnou zakázku.

NE

Např. v případě veřejné zakázky, jejímž předmětem je dodávka výpočetní techniky (notebooků s příslušenstvím) jsou osloveny tyto subjekty:

ABC výpočetní technika, s. r. o., Jan Novák – podnikatel v oboru realitních a obdobných služeb, Jana Nováková – překladatelská agentura

ANO

Např. v případě veřejné zakázky, jejímž předmětem je dodávka notebooků s příslušenstvím jsou osloveny tyto subjekty:
ABC výpočetní technika, s. r. o.
Počítače pro školy, a. s.
XYZ, s. r. o.
• vše musí být společnosti s předmětem podnikání zahrnujícím dodávání notebooků

Stává se také, že jsou osloveni dodavatelé, kteří sice mají předmět podnikání shodný s předmětem veřejné zakázky, nicméně tito oslovení dodavatelé buď nabídku vůbec nepodají anebo ji podají, ale za nepřiměřeně vysokou cenu vzhledem k vysokým nákladům za dopravu a organizaci např. jazykových kurzů. Pokud by zadavatel postupoval správně, provedl by průzkum trhu, aby zjistil jaké relevantní uchazeče oslovit a vzhledem k tomu, že takovýto předmět podnikání je velice častý, mělo by dojít k oslovení společností z Liberce a okolí. Tímto postupem také dochází k diskriminaci vůči ostatním jazykovým školám a agenturám se sídlem v Liberci a nejbližším okolí, které by bylo vhodnější a hospodárnější oslovit.

NE

V případě veřejné zakázky, jejímž předmětem je zajištění jazykových kurzů v sídle zadavatele jsou osloveny tyto subjekty:

Překlady, s. r. o. – se sídlem v Liberci

Tlumočení a překládání, a. s. – se sídlem ve Zlíně

Jazyky, s. r. o. – se sídlem v Českých Budějovicích

V případě, že je z hlediska předmětu plnění zakázky výhodné rozdělit předmět zakázky na části a tyto části zadat v rámci vypsání jednoho výběrového řízení odděleně (a umožnit tak dodání jednotlivých částí zakázky různými dodavateli), může zadavatel postupovat analogicky s § 98 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Vždy však musí při stanovení předpokládané hodnoty zakázky hodnoty jednotlivých částí zakázky sečíst a teprve pak zvolit postup dle limitů uvedených v části 7.5.

V tomto případě je nutné oslovit za každou část zakázky počet dodavatelů (subdodávky nejsou možné) dle limitů uvedených v části 7.5. (např. jedna veřejná zakázka je rozdělena na 3 části v limitu kapitoly 7.5 B Příručky pro příjemce verze 7 – je nutné oslovit 3 × 3 = 9 dodavatelů). Nižší počet dodavatelů je možné oslovit pouze v případě, že např. 1 dodavatel je schopen dodat zboží do všech tří částí veřejné zakázky (nutno podložit analýzou trhu).

Není přípustné, aby zadavatel oslovil např. pouze 3 dodavatele a z toho jeden dodavatel byl schopen dodat pouze jednu část veřejné zakázky. Je nutné dodržet soutěžní prostředí.

Předpokládaná hodnota/maximální cena

Stále dochází k zaměňování pojmů předpokládaná hodnota a maximální přípustná nabídková cena. Předpokládaná hodnota slouží toliko jako ukazatel režimu, kterým se zadání veřejné zakázky řídí, nicméně neslouží k tomu, aby tato hodnota měla za následek vyřazení uchazečů, kteří tuto předpokládanou hodnotu svou nabídkovou cenou překročí. Pokud tedy ve výzvě/zadávací dokumentaci stanovíte předpokládanou hodnotu VZ znamená to, že budou přípustné i takové nabídky, které tuto částku překročí. Stanovíte-li však maximální předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, která je zároveň stanovena jako maximální a nepřekročitelná nabídková cena, tak veškeré nabídky, které tuto hodnotu překročí, musí být vyřazeny pro nesplnění podmínek výzvy/zadávací dokumentace a tyto nabídky se dále nebudou posuzovat.

NE

Předpokládaná hodnota: 500 000 Kč bez DPH
Nabídková cena uchazeče A: 550 000 Kč bez DPH
Uchazeč A je vyřazen z výběrového řízení pro překročení předpokládané hodnoty.

ANO

Předpokládaná hodnota: 500 000 Kč bez DPH. Předpokládaná hodnota je zároveň stanovena jako nejvyšší přípustná a maximální nabídková cena.
Nabídková cena uchazeče A: 550 000 Kč bez DPH.
Uchazeč A je vyřazen z výběrového řízení pro překročení maximální nabídkové ceny.

Dělení zakázek (i mimo projekt)

Častým pochybením zadavatele při určování předpokládané hodnoty je nedodržení § 13 odst. 8 zákona o veřejných zakázkách a obdobných ustanovení PpP, která stanoví, že zadavatel musí stanovit předmět jedné zakázky tak, aby předmětem jedné zakázky byla:

a) všechna obdobná a spolu související plnění, která zadavatel zamýšlí pořídit v průběhu jednoho účetního období, nebo
b) všechna plnění, která spolu místně, věcně a časově souvisí, nebo jejichž předměty plnění tvoří jeden funkční celek.

Z tohoto vyplývá, že zadavatel musí sečíst všechna plnění za projekt i za svou kmenovou činnost (netýká se organizací, které nejsou financovány z veřejných zdrojů).

NE

1 výběrové řízení na dodávku notebooků z projektu A
1 výběrové řízení na dodávku notebooků z projektu B
1 výběrové řízení na dodávku notebooků – hrazené z vlastních zdrojů

ANO

1 výběrové řízení na dodávku notebooků (hrazené z projektu A, projektu B a vlastních zdrojů) – případně nemusí být prováděno pouze 1 výběrové řízení, mohou být prováděné zvlášť, nicméně v režimu dle součtu všech 3 plnění.

Stanovení minimální taktovací frekvence

Zejména v případech nakupování počítačů či notebooků dochází k častým pochybením, kdy zadavatel v zadávací dokumentaci u požadavku na technické parametry přesně stanoví například počet jader, či hodnotu taktovací frekvence CPU nebo GPU, případně frekvenci grafické karty apod. Pokud chce zadavatel nějakým způsobem v zadávací dokumentaci stanovit minimální výkon takových komponentů, může uvést například požadavek na minimální počet bodů dosažený v některém z obecně použitelných programů pro měření výkonu jednotlivých komponentů, tzv. benchmark score. K pochybení dochází i v případě, že zadavatel stanoví frekvenci procesoru jako minimální, čímž stále dochází k diskriminačnímu jednání. Frekvence procesorů není objektivním ukazatelem jeho výkonu už jen proto, že různí výrobci udávají frekvenci procesorů jiným způsobem.

Nelze ani uvádět minimální taktovací frekvenci s tím, že se jedná pouze o doporučenou konfiguraci.

Předmětem veřejné zakázky je dodávka notebooků, které mají splňovat mj. následující parametr:

NE

Frekvence procesoru	3,2 GHz
Frekvence procesoru	Min. 2,4 GHz

ANO

Předmětem veřejné zakázky je dodávka notebooků, které mají splňovat mj. následující parametr:

Výkonnost procesoru	minimálně 7000 bodů v jednom z oficiálně uznávaných benchmark testů

Definovat technické specifikace mikroprocesorů lze zcela plnohodnotně při využití jednoho či několika zkušebních srovnávacích testů »benchmarků«. Je důležité stanovit věrohodný a odpovídající benchmark ke specifikaci vlastností mikroprocesorů, který musí být vytvořen na míru aplikacím, pro něž je hardware pořizován.

Uvádění konkrétních značek zejména v oblasti nákupu informačních a komunikačních technologií

Velmi častou chybou při vypisování výzev je popisování produktů specifickým názvem výrobku konkrétního výrobce, a to především u procesorů kdy zadavatel konkrétně uvádí, že požaduje, aby daný notebook nebo stolní počítač měl procesor značky např. INTEL či AMD. Obdobně může dojít k porušení zásady diskriminace i u uvádění jiných konkrétních názvů, obchodních firem, nebo jmen a příjmení, či specifických označení zboží a služeb (v některých případech toto může být odůvodněno předmětem veřejné zakázky – §44 odst. 11 zákona o veřejných zakázkách – nicméně v případě uvádění značek procesorů toto v žádném případě odůvodnitelné není).

Do zadávací dokumentace není možné uvádět ani konkrétní značku s tím, že zadavatel zároveň uvede možnost dodat »obdobné, technicky srovnatelné produkty«.

Popis předmětu veřejné zakázky:

NE

Typ procesoru	Intel Core 2 Duo
Frekvence procesoru	2,4 GHz
Velikost úhlopříčky LCD	15,4 palců
Velikost pevného disku	Min. 100 GB
Brašna	Ano
USB	Min. 2 konektory

ANO

Procesor	minimálně 7000 bodů v benchmark testu
Velikost úhlopříčky LCD	15,4 palců
Velikost pevného disku	Min. 100 GB
Brašna	Ano
USB	Min. 2 konektory

Slučování vzájemně nesouvisejících předmětů plnění

Dochází k případům, kdy je poptáván natolik různorodý předmět plnění, že fakticky omezuje soutěž na několik málo subjektů, případně i jen na jediného uchazeče schopného dodat celé plnění.

NE

Předmět plnění: A) Zajištění a organizace konference včetně občerstvení
B) Dodávka počítačů
C) Dodávka reklamních předmětů
Uchazeč musí podat nabídku na všechny požadované předměty plnění.

ANO

Veřejná zakázka »Zajištění a organizace konference včetně občerstvení«
Veřejná zakázka »Dodávka počítačů«
Veřejná zakázka »Dodávka reklamních předmětů«

Pokud by zadavatel dospěl k názoru, že (např. kvůli místním, specifickým podmínkám, apod.) bude vhodné jednotlivé druhy plnění zadávat jediným výběrovým řízením, ať zároveň umožní plnění na části.

Změna smlouvy po ukončení výběrového řízení

Pochybením, které se vyskytuje až ve fázi po výběru nejvhodnější nabídky, bývá uzavření smlouvy (případně po uzavření smlouvy formou dodatku) na odlišný předmět, než na jaký byly podávány nabídky, případně jeho jakost, množství nebo další specifické vlastnosti (např. rozlišení fotoaparátu, velikost nábytku), v některých případech je měněna i nabídková cena. Takovýto postup je v rozporu s principy zadávání veřejných zakázek. Také mění-li se smlouva v částech, která byla předmětem hodnocení (např. termín plnění), jedná se o porušení principů.

Výše uvedená pochybení vyplývají zejména z rozhodovací praxe Úřadu na ochranu hospodářské soutěže, závěrů auditů Evropské Komise a výkladové praxe Řídícího orgánu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Kontakty

Korespondenční adresa:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Odbor Řízení OP VK/Odbor CERA
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Kontaktní adresa:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Odbor Řízení OP VK/Odbor CERA
Budova CORSO IIA
Křižíkova 34/148, 186 00 Praha 8,

e-mail: opvzdelavani@msmt.cz
www.msmt.cz